

עפ"ת 67804/05/19 - אליהו מזרחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 67804-05-19 מזרחי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 11150835871
בפני כבוד השופט מאזן דאוד
המערער אליהו מזרחי
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפניי ערעור על החלטת בית משפט לתעבורה בחדרה מיום 16.5.19 שניתנה בתיק בהמ"ש 19-04-2939, בגדרה נדחתה בקשת המערער להארכת מועד להישפט בגין הודעת תשלום קנס שמספרה 11150835871, שבוצעה ביום 12.7.18.
2. המערער הגיש את הבקשה להארכת מועד להישפט (להלן: "**הבקשה**") לבית משפט קמא, במסגרתה טען כי ביום 12.7.18 נעצר על ידי שוטר תנועה, מאחר והמערער ביצע עבירה של אחזקה ו/או שימוש בטלפון נייד, עבירה בניגוד לעבירה 28(ב)(1)(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**התקנות**").
3. אין מחלוקת בין הצדדים כי השוטר במעמד ביצוע העבירה לא מסר למערער עותק מהדו"ח.
4. הדו"ח נשלח למערער באמצעות הדואר וחזר עם הערה "**לא נדרש**". המערער טען כי אישור המסירה לא הגיע ליעדו.
5. בחודש אפריל 2019, טען המערער שקיבל מכתב ממשד הרישוי לפיו רישיון הנהיגה שלו נפסל בעקבות צבירת נקודות, אז לראשונה, טוען המערער הבחין כי הדו"ח נשוא ערעור זה מצוין ברשימת העבירות אשר הובילו לפסילת רישונו.
6. המערער הגיש בקשה להארכת מועד להישפט, בבקשה נכללו, לטענתו, נימוקים שגויים שעה שטען בבקשה להארכת המועד להישפט התייחסו לדוחות אשר הופקו ממצלמת א3.

7. בית משפט קמא דחה את בקשת המערער תוך ציון כי הקנס שולם על ידו וכי כל טענות המערער ביחס לעיוות דין נסמכות על אמינות מצלמות א3 בעוד העבירה המיוחסת למערער הינה אחיזה ושימוש בטלפון נייד בזמן נסיעה. בשל אלה, דחה בית משפט קמא את הבקשה.

8. ביום 8.5.19 הוגשה בקשה לעיון חוזר במסגרתה ציין המערער כי התשלום בוצע בטעות על ידי אשתו מבלי שידע דבר על כך, וכי המדובר הוא בדו"ח שהיה אמור להימסר לידיו בשעת ביצוע העבירה ולא להישלח למבקש בדואר רשום, וכי נפלו פגמים באישור המסירה, המעוררים ספק לעניין חזקת המסירה וכי המערער הכחיש את ביצוע העבירה כפי שרשום בהודעת תשלום הקנס.

גם בקשה זו נדחתה על ידי בית המשפט בהחלטה מיום 16.5.19.

9. המערער לא השלים עם החלטות בית משפט קמא וחזר והעלה את הטענות במסגרת הערעור שבפניו.

10. המדינה מתנגדת לערעור וסומכת את ידיה על נימוקי בית משפט קמא, וביקשה להותיר את ההחלטות על כן.

11. סעיף 229(ח) לחסד"פ מורה לנו כדלקמן:

"(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230."

12. מלשון הסעיף עולה, כי עם תשלום הקנסות, הרשעתו של המערער השתכללה והוא נשא את עונשו במלואו. מפאת חשיבותו של עקרון הסופיות, ויעילות ההליך ולשונו הברורה של סעיף 229 ח לחסד"פ, הארכת מועד להישפט לאחר תשלום הקנס, היא אפשרית אם כי בנסיבות חריגות ביותר כאשר הבקשה לא הוגשה בזמן בשל נסיבות שלא היו תלויות במבקש והבקשה הוגשה מיד עם הסרת המניעה או בקיומו של עיוות דין.

ניתן להאריך את המועד להישפט לאחר תשלום הקנס בחלופה הראשונה, כאמור במקרים חריגים, כמו, למשל, אי ידיעה וחוסר יכולת הנאשם לדעת אודות הדו"ח; או כאשר בסמוך לקבלת הדוחות הנאשם לקה במחלה קשה, כך שהמעקב הטיפולים הרפואיים דחקו את נושא הדוח מחוץ לתשומת ליבו וגרמו גם לאיחור בהגשת הבקשה להארכת מועד. (ראו: עפת (חי') 6611-03-18 אלון גרודברג נ' מדינת ישראל (26.3.18); ועפ"ת (חי') 40444-10-18 פטאל פנינה נ' מדינת ישראל (2.11.18)).

13. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, אני סבור כי בנסיבות החריגות שבפני, יש מקום לקבוע כי אכן היה מקום להאריך את המועד להישפט בשל קיומן של שתי העילות יחדיו - כל אחת בפני עצמה - חרף תשלום הקנס, והן במצטבר.

14. אין מחלוקת בין הצדדים כי במקרה בו נעצר נהג ונרשם לו דו"ח, הכלל הוא שיש חובה למסור את הדו"ח לנהג בו במקום, אלא אם כן מתקיימים מקרים חריגים שבנסיבות העניין לא קיימות ואף לא צוין על גבי הדו"ח כל סיבה מוצדקת או שלא מוצדקת שהביאה לכך שהדו"ח יישלח בדואר **ולא יימסר במעמד ביצוע העבירה לידי הנהג.**

15. המדינה טענה כי אי קיום הנחייה ביחס לאופן מסירת הדו"ח איננו בגדר פגם היכול להביא לבטלות, הטענה שבפני אינה בטלות הדו"ח, בשל הפרת ההנחיה הפנימית. אני סבור כי הפרת ההנחיה הפנימית, הביאה לכך שהדו"ח יישלח בדואר רשום, והפעלת חזקת המסירה הקיימת בתקנה 44 א' לתקנות סדר הדין הפלילי התשל"ד-1974 שכותרתה "חזקת מסירה", תחת מסירה ממש לידי הנהג בשעת ביצוע העבירה.

16. אני סבור כי מקום בו קיימת הוראה מיוחדת לביצוע מסירת הדו"ח המקימה את הידיעה בפועל, אין מקום להסתמך על חזקת התקינות של המסירה בדואר רשום בהתאם לקנה 44 א' לתקנות סדר הדין הפלילי, שעה שלא קיימת כל הצדקה או סיבה מוצדקת, הנגלית על פני הדו"ח, לפיה יש להימנע ממסירת הדו"ח במעמד ביצוע העבירה לנהג באופן ישיר. ניתן יהיה למסור את הדו"ח לידי הנהג בדואר עם אישור מסירה המעיד על מסירה בפועל ולא מכוח חזקת המסירה, וזאת בשל ההגינות השלטונית הנדרשת מאחר והמשיבה שפעלה בניגוד לנוהל, ללא הצדקה ואין לגרוע מזכויות המערער בשל הפרת הנוהל על ידי המדינה, לקבל את הדו"ח בפועל במסירה לידי בהתאם להוראות הדין ולא ניתן שהמדינה תסתמך על חזקת המסירה בנסיבות מעין אלו.

17. מקום בו המדינה חייבת על פי נהליה לבצע מסירה בדרך מסוימת, שרמת הוודאות לקבלת הדו"ח הינה וודאית, לא ניתן, בנסיבות קונקרטיות אלו להסתמך על חזקת המסירה ולהסתפק במסירה מכוח חזקת המסירה שאינה שוות ערך למסירה במעמד ביצוע העבירה, שמביאה לידיעה של ממש ולא מכוח החזקה, ממש לו קיימה המדינה את הנוהל.

טעם נוסף לקביעה זו, קשור בהעדר ציפייה אצל המערער להמשיך ולעקוב אחר הדו"ח מאחר וקיימת אפשרות ולו הקלושה לפיה גרסתו שנמסרה לשוטר הביאה אולי לביטול הדו"ח, מכאן נולד צורך בהמצאה ממש לידי המערער ולא להסתמך על חזקת התקינות.

18. אין בכך כדי לומר כי הפרת ההנחיה ביחס לאופן מסירת הדו"ח, פוגם או המביא לביטול הדו"ח אלא מביא לכך שלא **תחול חזקת המסירה בנסיבות אלו.**

19. יש להוסיף לכך כי המערער, הכחיש במעמד ביצוע העבירה, כפי שמעידים דבריו שנרשמו בדו"ח "לא שוחחתי בטלפון ולא החזקתי בטלפון מכחיש כל קשר". כאשר על רקע הכחשתו החד משמעית לביצוע העבירה בזמן אמת, כאמור לעיל, השוטר לא מוסר לידיו את הדו"ח דבר שעלול ליצור ציפייה אצל המערער שדבריו הביאו, לקבלת טיעוניו וציפייה שדו"ח לא יישלח אליו. הדבר מוביל למסקנה כי במידה ולא יוארך המועד להישפט, חרף תשלום הקנס, ייגרם לעיוות דין מובהק.

20. על כן, מכל המקובץ, אני מחליט לקבל את הערעור, לבטל את החלטתו של בית משפט קמא ולהאריך למערער את המועד להישפט בגין דו"ח שמספרו 11150835871.

21. המזכירות תסגור את התיק.

ניתן היום, י"ד סיוון תשע"ט, 17 יוני 2019, בהעדר הצדדים.